

PARAULA I VIDA

«Mentre esperem que es compleixi la benaurada esperança» (Tit 2,13)

Novembre ens porta a recordar i a pregar pels nostres estimats difunts. El dia 2 i durant tot aquest mes, recordem tots els difunts del món, especialment els nostres familiars, amics i benefactors, aquells per qui tenim major obligació de pregar, i tots els qui estimem i que ja han partit cap a la Casa del Pare. Tinguem-los presents; preguem amb confiança per ells, perquè rebin perdó i salvació eterna; i demanem que els sacerdots preguin també pels nostres difunts, amb l'ofertament del sacrifici de la missa.

L'Eucaristia és el millor dels sufragis pels nostres difunts, ja que sempre és el memorial de la mort redemptora i de la resurrecció de Crist, «mentre esperem que es compleixi la benaurada esperança, que es manifesti la glòria del gran Déu i salvador nostre Jesucrist» (Tit 2,13). Encomanar una persona difunta i fer que els ministres de l'Església preguin per ella, recordant-la en la celebració de l'Eucaristia, és unir-la a Crist per presentar-la, juntament amb Ell, davant del Pare.

En diversos moments de la missa i a l'interior de la pregària eucarística, sempre recordem la intercessió i l'ajuda dels sants, i alhora també sempre preguem pels difunts. Apliquem la gràcia infinita de l'Eucaristia pels vius i pels difunts, sabent que el sacrifici de Jesucrist els serà vida i salvació, perquè ens uneixen uns lligams molt forts de comunió amorosa.

El Papa Francesc ens anima a tenir esperança davant la mort, a confiar en Jesús, perquè Ell és el Ressuscitat d'entre els morts «i mantindrà viva la flama de la fe en els últims moments de vida, ens prendrà de la mà per dir-nos: "aixeca't, alça't!". La mort ja no és la darrera paraula per a les persones que han cregut i estimat. Ja no hem de cercar entre els morts el Crist, perquè ha vençut la mateixa mort, ni cap tomba no pot sepultar la Vida del Crist ni la d'aquells que Ell ha redimit. El Pare es complau en Crist i ens el dona com a Camí, Veritat i Vida nostra, Germà gran que amb el seu amor il·lumina i revela l'esperança de la resurrecció gloriosa, més enllà del sofriment i de la mort. «Jo

soc la resurrecció i la vida. Qui creu en Mi, encara que mori, viurà!» (Jo 11,25), i en Ell creiem, vivim i esperem la vida eterna, i el nostre retrobament amb els éssers estimats.

Visquem aquest mes de novembre i també la participació durant l'any en les exèquies i els funerals —bella tradició arrelada a la nostra Diòcesi— com un moment intens de proclamar la nostra fe en la Resurrecció del Crist i la nostra esperança que el Senyor perdonarà i premiarà aquells que li encomanem. Si vivim les benaurances, si estimem com Jesús ha estimat, si ens entreguem a tothom amb generositat i testimoniem la nostra fe amb coherència de vida, llavors viurem de debò i serem acollits pel Senyor a les estances eternes que Ell s'ha avançat a preparar-nos: «A casa del meu Pare hi ha lloc per a tots; si no n'hi hagués, ¿us podria dir que vaig a preparar-vos estada? I quan hauré anat a preparar-vos-la, tornaré i us prendré a casa meva, perquè també vosaltres visqueu allà on jo estic» (Jo 14,2-3).

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Trobada diocesana de monitors

Els dies 6 i 7 d'octubre va tenir lloc a Santa Maria de Meià la Trobada biannual dels Monitors i Monitores dels Esplais membres de la Fundació diocesana Santa Maria de Núria (FEMN). Dissabte s'hi va fer present l'Arquebisbe Joan-Enric que va presidir la celebració de l'Eucaristia, amb el Consiliari dels Esplais FEMN, Mn. Joan Pau Esteban, i el Consiliari de l'Escoltisme, Mn. Jaume Mayoral. S'hi van aplegar uns 110 monitors, amb els membres del Patronat de la Fundació, alguns que acaben de ser renovats, amb el President de la Fundació, Sr. Eloi Villalta, i el Delegat diocesà de Pastoral Juvenil, Sr. Lluís Plana. Durant la trobada van regalar un foulard dedicat a l'Arquebisbe Joan-Enric en els seus 25 anys de ministeri episcopal.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La malaltia, terra d'evangeli

La malaltia pròpia, d'algú proper o de la família, és una d'aquelles experiències que pot canviar la perspectiva de la vida, el que Joan Pau II anomenava «esdeveniments fondants i fonamentals de l'existència» (DH). Quasi podem comptar amb els dits de les mans les experiències vitals que ens poden marcar com a persones, en positiu o en negatiu. Dels primers, el naixement d'un fill, el casament, moments molt significatius en que s'han pres decisions molt determinants; en negatiu, la pèrdua d'un ésser estimat, patiments per la situació econòmica o una malaltia greu.

Aquestes experiències són de les poques que poden posar en joc la totalitat de la persona i ser determinants, fondants en la seva biografia i en la forma en que la persona estructura la seva vida i sentit.

En aquests moments, més que en altres, aflora l'espiritualitat, són moments sagrats, de recerca de sentit i de significat. Són «terra d'evangeli».

Hi ha qui es refereix als hospitals com el «cementiri de Déu», doncs moltes persones es replanteixen la creença en Déu després d'una malaltia greu o la pèrdua d'una persona estimada.

L'hospital és ben bé un cementiri de «déus», en minúscula, de déus-ídols que donàvem per

bons (diners, poder, aparences...) i que en els moments de patiment ens adonem que no serveixen per a res.

És en el patiment on sols queda l'essencial, i en l'essencial està Déu. Aquesta proximitat de Déu al patiment apareix en molts salms, en el llibre de Job i sobretot en el Nou Testament, on Jesús mostra una acció preferent i prioritària cap als malalts, convertint la salut en bona Notícia.

Montserrat Esquerda

Directora de l'Institut Borja de Bioètica i Delegada de Salut del Bisbat de Lleida

PALABRA Y VIDA

«Aguardando la dicha que esperamos» (Tit 2,13)

Noviembre nos lleva a recordar y a rezar por nuestros queridos difuntos. El día 2 y durante todo este mes, recordamos a todos los difuntos del mundo, especialmente nuestros familiares, amigos y bienhechores, aquellos por quienes tenemos mayor obligación de rezar, y todos los que amamos y que ya han partido hacia la Casa del Padre. Tengámoslos presentes; recemos con confianza por ellos, para que reciban perdón y salvación eterna; y pidamos que los sacerdotes recen también por nuestros difuntos, con el ofrecimiento del sacrificio de la misa.

La Eucaristía es el mejor de los sufragios por nuestros difuntos, ya que siempre es memorial de la muerte redentora y de la resurrección de Cristo, «*aguardando la dicha que esperamos y la manifestación de la gloria del gran Dios y Salvador nuestro, Jesucristo*» (Tit 2,13). Encomendar una persona fallecida y hacer que los ministros de la Iglesia oren por ella, recordándola en la celebración de la Eucaristía, es unirla a Cristo para presentarla, junto con Él, ante el Padre. En varios momentos de la misa y en el interior de la plegaria eucarística, siempre recordamos la intercesión y la ayuda de los santos, al tiempo que también siempre oramos por los difuntos. Aplicamos la gracia infinita de la Eucaristía por los vivos y por los difuntos, sabiendo que el sacrificio de Jesucristo les será vida y salvación, porque nos unen unos lazos muy fuertes de comunión amorosa.

El Papa Francisco nos anima a tener esperanza ante la muerte, a confiar en Jesús, porque Él es el Resucitado de entre los muertos «y mantendrá viva la llama de la fe en los últimos momentos de vida, nos tomará de la mano para decirnos: “¡levántate, álzate!”». La muerte ya no es la última palabra para las personas que han creído y amado. Ya no tenemos que buscar entre los muertos a Cristo, porque ha vencido la misma muerte, ni tumba alguna puede sepultar la Vida de Cristo ni la de aquellos que Él ha redimido. El Padre se complace en Cristo y nos lo da como Camino, Verdad y Vida nuestra, Hermano mayor que con su amor ilumina y revela la esperanza de la resurrección gloriosa, más allá del sufrimiento y de la muerte. «*Yo soy la resurrección y la vida. El que cree en Mí, aunque haya muerto, vivirá*» (Jn 11,25), y en Él creemos, vivimos y esperamos la vida eterna, y nuestro reencuentro con los seres queridos.

Vivamos este mes de noviembre y también la participación durante el año en las exequias y los funerales —bella tradición arraigada en nuestra Diócesis— como un momento intenso de proclamar nuestra fe en la Resurrección de Cristo y nuestra esperanza de que el Señor perdonará y premiará aquellos que le encomendamos. Si vivimos las bienaventuranzas, si amamos como Jesús ha amado, si nos entregamos a todos con generosidad y testimoniamos nuestra fe con coherencia de vida, entonces viviremos de verdad y seremos acogidos por el Señor en las moradas eternas que Él se ha avanzado a prepararnos: «*En la casa de mi Padre hay muchas moradas; si no, os lo habría dicho, porque me voy a prepararos un lugar. Cuando vaya y os prepare un lugar, volveré y os llevaré conmigo, para que donde estoy yo estéis también vosotros*» (Jn 14,2-3).

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

Sant Martí de Bescaran i Sant Martí d'Ars, declarats BCIN

El Govern de la Generalitat va acordar, el passat mes d'octubre, declarar Bé Cultural d'Interès Nacional el campanar de Sant Martí de Bescaran i el de l'església de Sant Martí d'Ars, tots dos situats al municipi alturgellenc de les Valls de Valira. En ambdós casos la preservació s'aprova en la categoria de Monument Històric, que inclou la protecció del seu entorn.

El campanar de Sant Martí de Bescaran és una obra d'estil romànic, construïda als segles XI i XII, actualment propietat del Bisbat d'Urgell. Per la seva entitat i les característiques constructives, els experts el consideren «un model de campanar comparable amb els més prestigiosos de Catalunya». La torre té 17 metres d'alçada, amb una planta quadrada de 4,40 metres de costat. S'adossa al mur de migdia de l'antiga església de Sant Martí, a l'alçada del presbiteri. Disposa de tres pisos de finestres geminades, diferenciats cadascun per una successió d'arcuacions cegues de decoració llombarda similar a la dels grans campanars de torre d'estil llombard del Pirineu. Destaquen com a elements més rellevants el traçat de la seva planta i les invariants tipològiques i arquitectòniques de l'estil romànic llombard. El campanar és un clar exemple de la tipologia de campanars de planta quadrada i d'estil llombard. El campanar estava adossat a l'antiga església romànica de Sant Martí de Bescaran, edifici romànic construït on hi havia hagut el primitiu monestir de Sant Martí de Bescaran. Consta que ja estava abandonat el 914, quan es va annexar al de Sant Sadurn de Tavèrnoles. Actualment només en queda el campanar.

L'església d'Ars, també dedicada a Sant Martí, és al bell mig del poble i és un dels exemples singulars de l'arquitectura religiosa del romànic català del segle XI. Destaca per la qualitat estructural i artística del seu campanar i per la tipologia de campanar rodó, circumscrita a les valls pirinenques de l'Alt Urgell i d'Andorra. El temple té planta trapezoidal irregular capçada per un absis quadrat amb volta de canó i coberta amb encavallada de fusta i amb l'accés lateral adossat al migdia. L'element més destacat és, sens dubte, el campanar adossat al mur nord, d'una tipologia molt poc freqüent. Es tracta d'una construc-

ció de planta circular amb dos pisos de finestres geminades i decoració de tipus llombard sota el ràfec de la teulada.

De fet, el de Sant Martí d'Ars és el campanar de torre cilíndrica d'època romànica més rellevant dels pocs que es conserven a Catalunya, juntament amb els de Sant Serni de Gavarrà i les restes del de Sant Serni de Tavèrnoles. També enllaça estilísticament amb el de Santa Coloma d'Andorra, però el d'Ars és, sens dubte, el més equilibrat de forma, ornamentació i proporcions, i palesa un gran domini dels mecanismes propis de l'arquitectura del segle XI.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «La pregària és la primera obra missionera de tot cristià, i és també aquella més efectiva» (30 d'agost).

@Pontifex: «Nosaltres els cristians no tenim un producte per vendre, tenim una vida per comunicar» (30 d'agost).

@Pontifex: «La caritat de Crist, acollida amb el cor obert, ens canvia, ens transforma, ens fa capaços d'estimar» (31 d'agost).

@Pontifex: «Senyor, reforça en nosaltres la cura per la casa comuna, especialment per l'aigua, bé primari que hem de tutelar i posar a l'abast de tothom» (1 de setembre).

L'Escola diocesana de Formació Permanent del Bisbat d'Urgell inicia el curs

L'Escola diocesana de Formació Permanent del Bisbat d'Urgell va iniciar el curs d'enguany amb una quarantena d'alumnes que seguiran, des d'aquest cap de setmana i fins al mes de juny un curs bàsic d'introducció al Nou Testament i al Credo o bé el curs d'aprofundiment en la història de l'Església. L'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, va inaugurar el curs el dissabte 6 d'octubre introduint els alumnes en el document del Papa Francesc *Veritatis Gaudium*, sobre les universitats i les facultats eclesiàstiques i que va ser fet públic el mes de gener passat amb la voluntat de relançar i renovar els estudis eclesiàstics.

El curs va iniciar-se amb el res de Laudes al matí en la capella de l'Hotel Santuari, en la que Mons. Vives va fer una monició d'entrada recordant el sentit de la paraula «curs», una carrera, una marxa, un camí en el que va encoratjar els assistents a posar-se en mans de Déu i demanar-li que l'Evangeli i les Escriptures siguin allò que ens ajudi a posar llum en la nostra fe. Va recordar també el valor de la pregària conjunta perquè justament aquest és l'objectiu d'aquests cursos d'aprofundiment, la pregària, i el coneixement de la Paraula, perquè té l'origen en l'Eucaristia.

Després, acompanyat per Mn. Antoni Elvira, Director de l'escola i Vicari de Pastoral del Bisbat, i de Mn. Ramon Sàrries, Arxiprest de les Valls d'Andorra, que feien les lliçons següents, va obrir el curs amb una ponència que es va dur a terme a la sala d'actes de l'hotel del Santuari.

En la seva ponència va fer un recorregut molt didàctic del contingut i sen-

tit de *Veritatis Gaudium*, que desitja manifestar l'alegria de la veritat. Va glossar alguns passatges del document: «la veritat, de fet, no és una idea abstracta, sinó que és Jesús, el Verb de Déu en qui està la Vida que és la llum dels homes», assenyalant que justament aquesta idea, expressada en el fragment «en la mateixa revelació del misteri del Pare i del seu amor, manifesta plenament l'home al propi home i li descobreix la grandesa de la seva vocació» (*Gaudium et Spes* 22), és el més citat del Concili Vaticà II.

Mons. Vives va anar desgranant idees a partir del document: que Jesús impulsa l'Església per a què en la seva missió testimoni i anunci sempre aquesta alegria amb renovat entusiasme; que cal superar el divorci entre teologia i pastoral, entre la fe i la vida i que cal convidar a que els estudis eclesiàstics contribueixin en perfecta harmonia a descobrir cada vegada més a les intel·ligències dels alumnes el misteri de Crist; que cal

superar les fronteres del pensament tancat, en les pròpies diòcesis, nacions o ritus i ajudar a les necessitats de tota l'Església; que ja ha arribat el moment que els estudis eclesiàstics rebin aquesta renovació sàvia i valenta que es requereix per a una transformació missionera d'una Església en sortida. Es tracta, en definitiva, de canviar el model de desenvolupament global i redefinir el concepte de «progrés», cercant nous lideratges que estableixin nous camins. Es va mostrar convençut que, com explica el Sant Pare, la filosofia i la teologia permeten adquirir les conviccions que estructurin i enforteixen la intel·ligència i il·luminen la veritat però tot això només serà fecund si es fa amb la ment oberta i de genolls, amb humilitat i sentit de comunitat. També va posar en relleu la preocupació per obrir el cor i fer ressonar en la ment el crit dels pobres i de la ter-

ra, fent palesa l'opció pels darrers, aquells que la societat descarta i desestima.

Va acabar la seva ponència remarcant aquest fragment del document: «els estudis eclesiàstics no poden limitar-se a transmetre als homes i a les dones del nostre temps, desitjosos de créixer en la seva consciència cristiana, coneixements, competències, experiències sinó que han d'adquirir la tasca urgent d'el·laborar eines intel·lectuals que puguin proposar-se com a paradigmes de l'acció i del pensament i que siguin útils per a l'anunci en un món marcat pel pluralisme ètic-religiós» i va encoratjar els presents a tenir en compte aquesta idea al llarg del curs i a reflexionar-hi.

Després d'un breu descans, es van iniciar les classes en sengles aules. Al migdia, l'activitat es va cloure amb un dinar de germanor.

► **Visita del Ministre Borrell a l'Arquebisbe i Copríncep.** L'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, Mons. Joan-Enric Vives, va rebre el matí del dijous 4 d'octubre, al Palau Episcopal, l'Excm. Sr. Josep Borrell, Ministre d'Afers Exteriors, Unió Europea i Cooperació d'Espanya.

El Ministre espanyol va voler saludar el Copríncep durant la seva visita al Principat d'Andorra, quan es com-

pleixen 25 anys de l'establiment de relacions diplomàtiques entre el Regne d'Espanya i el Principat d'Andorra. La visita va ser llarga i molt cordial en sintonia amb les bones relacions existents entre el Principat d'Andorra i el Regne d'Espanya. Acompanyaven el Ministre en la seva reunió, l'Ambaixador d'Espanya, Excm. Sr. Àngel Ros, i la Directora general d'Europa Occidental, Central i Sudest, la Sra. Au-

rorra Mejía. L'Arquebisbe i Copríncep va estar acompanyat del Representant del Copríncep Episcopal, Mons. Josep M. Mauri i la Secretària del Copríncep, Sra. Conxita Garcia Moyano.

El Ministre Borrell va tenir interès a visitar la Catedral de Santa Maria i l'Arxiu diocesà acompanyat del Representant del Copríncep i de l'Arxiver diocesà.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

5. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Fl 2,1-4 / Sl 130 / Lc 14,12-14].

□ *Sant Feliu de Llobregat*: beata Maria Ràfols i Bruna, vg. □ *Urgell*: Sant Martí de Porres, religiós. Santa Àngela de la Creu, vg.; sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; sant Magne, bisbe.

6. ■ Dimarts [Fl 2,5-11 / Sl 21 / Lc 14,15-24]. Sants Pere Poveda Castroverde i Innocenci de la Imma-

culada Canoura Arnau, prevs., i companys mrs.; sant Sever, bisbe de Barcelona i mr. (633); sant Leonard, anacoreta; beata Beatriu, vg.

7. ■ Dimecres [Fl 2,12-18 / Sl 26 / Lc 14,25-33]. □ *Lleida*: Beat Francesc de Maria Josep Palau i Quer (Aitona, Segrià 1811 - Tarragona, 1872), prev. carmelità, fund. Gns. i Gnes. Carmelites (1860-1861). Sant Ernest, mr.; santa Carina, vg. i mr.

8. ■ Dijous [Fl 3,3-8 / Sl 104 / Lc 15,1-10]. Sant Severià, Carpòfor i Victorià, coneguts per *màrtirs coronats*; sant Deodat I, papa (615-618).

9. □ Divendres [Ez 47,1-2.8-9.12 (o bé: 1C 3,9b-11.16-17) / Sl 45 / Jo 2,13-22]. Dedicació de la Basílica del Laterà. Festa del Sant Crist de Balaguer.

10. □ Dissabte [Fl 4,10-19 / Sl 111 / Lc 16,9-15]. Sant Lleó el Gran,

papa (tosca, 440-461) i doctor de l'Església; sant Andreu Avel·lí (†1608), bisbe, prev. teatí.

11. ■ Diumenge vinent, XXXII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [1R 17,10-16 / Sl 145 / He 9,24-28 / Mc 12,38-44 (o bé, més breu: Mc 12,41-44)]. Sant Martí de Tours (†397), bisbe, abans monjo, originari de Panònia; sant Menna, oficial siríac mr. (Alexandria, s. III).

Diumenge XXXI de durant l'any (B)

COMENTARI

A qui i de quina manera m'hi aproximo jo?

Dins el Pentateuc, el Deuteronomi destaca per la forma literària com a testament de Moisès i per la profunda visió teològica sobre la història d'Israel.

La secció 4,4-11,32 conté la 2a al·locució de Moisès emmarcada per la fórmula clàssica «*Escolta, Israel*» amb l'*Horeb* com escenari i el Decàleg per contingut.

L'exhortació a *reverenciar el Senyor i complir tota la vida els Manaments* va seguida d'una promesa: *Així viureu anys i més anys*.

ESCOLTA, Israel: el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'ÚNIC. La confessió de fe fonamenta la identitat del Poble de Déu, amb l'exigència d'*estimar el Senyor amb tot el cor, tota l'ànima i totes les forces* (i no només una mica, alguna vegada i d'alguna manera).

La carta-homília als Hebreus dedica la secció 7,11-28 a comparar el sacerdoti vell de l'Antiga Aliança amb el nou de Jesucrist, *el Gran Sacerdot que ens calia* amb les qualitats de *sant, innocent i sense taca*.

Ell *no necessita oferir cada dia víctimes tant pels propis pecats com pels del Poble*: a la Creu i amb força redemptora *es va oferir a si mateix una sola vegada*.

Per això *té el poder de salvar definitivament i així no traspasa a ningú les funcions sacerdotals* perquè Ell actua en cada prevere *intercedint per sempre a favor dels qui se li acosten*.

Preguntar «*Quin és el primer de tots els Manaments de la Llei?*» evoca l'època de Jesús quan, davant els més de 600 preceptes positius i els innombrables prohibitius, discutien *quin és el més important*.

Jesús respon citant *Dt 6,4s* i afegint *Lv 19, 18: Estima els altres com a tu mateix*. El judaisme hel·lenístic ja predicava l'amor a Déu i al proïsme com els dos pilars bàsics de la Llei: *Hi ha dos ensenyaments als quals van subordinades les nombroses normes. En relació amb Déu, el manament de la veneració i pietat vers Ell; en relació amb els homes, l'amor al proïsme i la justícia* (Filó d'Alexandria).

Jesús innovà el concepte de *proïsme* passant del vell plantejament (*estimaré els del meu poble*, i els qui em fan costat) al model del Bon Samarità.

I nosaltres avui, a qui i com ens aproximem?

Mn. José Luis Arín

► Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 6,2-6)

En aquells dies, Moisès digué al poble: «Reverencia el Senyor, el teu Déu, compleix durant tota la vida els manaments que et dono, tant tu, com els teus fills i els fills dels teus fills. Així viureu anys i més anys. Escolta, Israel, mira de posar en pràctica això que et mando; així seràs un poble feliç i nombrós en un país que regalima llet i mel, tal com el Senyor ho va prometre als teus pares. Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb totes les forces. Guarda en el teu cor les paraules dels manaments que avui et dono.»

► Salm responsorial (17)

R. *Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.*

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu, / roca i muralla que em deslliura. R.

Déu meu, penyal on m'empari, / escut i força que em salva. / Rodejat d'adversaris delirants, clamo el Senyor, / crido auxili d'entre els enemics. R.

Beneït sigui el Déu vivent, el meu penyal. / Beneïxo el Senyor que em salva. / Ha donat grans victòries al seu rei, / ha mostrat l'amor que té al seu ungít. R.

► Lectura de la carta als cristians hebreus (He 7,23-28)

Germans, els sacerdots de l'antiga aliança van ser molts, perquè la mort els impedia de continuar en les seves funcions. Però Jesús, que viu per sempre, no traspasa a ningú les funcions sacerdotals. Per això té el poder de salvar definitivament tots els qui per ell s'acosten a Déu, ja que viu intercedint per sempre a favor d'ells. Un sacerdot així és el que ens calia: sant, innocent i sense taca; per això va ser tret d'enmig dels pecadors i enlairat més amunt del cel. Ell no necessita, com els altres, oferir víctimes cada dia tant pels seus propis pecats com pels pecats del poble: es va oferir a si mateix una sola vegada. La Llei havia fet sacerdots uns homes plens de febleses, però els termes del jurament que ha substituït la Llei han consagrat el Fill, que serà per sempre un sacerdot perfecte.

► Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 12,28b-34)

En aquell temps, un dels mestres de la Llei anà a trobar Jesús i li va fer aquesta pregunta: «Quin és el primer de tots els manaments de la Llei?» Jesús li respongué: «El primer és aquest: «*Escolta, Israel: El Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'únic. Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament, amb totes les forces*». El segon és: «*Estima els altres com a tu mateix*». No hi ha cap altre manament més gran que aquest.» El mestre de la Llei li digué: «Molt bé, mestre. És veritat que Déu és un de sol i que no n'hi ha cap altre fora d'ell. I que estimar-lo amb tot el cor, amb tot el pensament i amb totes les forces, i estimar els altres com a si mateix és millor que tots els sacrificis i totes les ofrenes cremades a l'altar.» Jesús, en sentir aquesta resposta tan asenyada li digué: «No ets lluny del regne de Déu.» I ningú no s'atreu a fer-li cap més pregunta.

► Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 6,2-6)

Moisés habló al pueblo diciendo: «Teme al Señor, tu Dios, tú, tus hijos y nietos, y observa todos sus mandatos y preceptos, que yo te mando, todos los días de tu vida, a fin de que se prolonguen tus días. Escucha, pues, Israel, y esmérate en practicarlos, a fin de que te vaya bien y te multipliques, como te prometió el Señor, Dios de tus padres, en la tierra que mana leche y miel. Escucha, Israel: El Señor es nuestro Dios, el Señor es uno solo. Amará, pues, al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma y con todas tus fuerzas. Estas palabras que yo te mando hoy estarán en tu corazón.»

► Salmo responsorial (17)

R. *Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza.*

Yo te amo, Señor; tú eres mi fortaleza; / Señor, mi roca, mi alcázar, mi libertador. R.

Dios mío, peña mía, refugio mío, / escudo mío, mi fuerza salvadora, mi baluarte. / Invoco al Señor de mi alabanza / y quedo libre de mis enemigos. R.

Viva el Señor, bendita sea mi Roca, / sea ensalzado mi Dios y Salvador: / Tú diste gran victoria a tu rey, / tuviste misericordia de tu ungido. R.

► Lectura de la carta a los Hebreos (Heb 7,23-28)

Hermanos: Ha habido multitud de sacerdotes de la anterior Alianza, porque la muerte les impedía permanecer; en cambio, Jesús, como permanece para siempre, tiene el sacerdocio que no pasa. De ahí que puede salvar definitivamente a los que se acercan a Dios por medio de él, pues vive siempre para interceder a favor de ellos. Y tal convenía que fuese nuestro sumo sacerdote: santo, inocente, sin mancha, separado de los pecadores y encumbrado sobre el cielo. Él no necesita ofrecer sacrificios cada día como los sumos sacerdotes, que ofrecían primero por los propios pecados, después por los del pueblo, porque lo hizo de una vez para siempre, ofreciéndose a sí mismo. En efecto, la ley hace sumos sacerdotes a hombres llenos de debilidades. En cambio, la palabra del juramento, posterior a la ley, consagra al Hijo, perfecto para siempre.

► Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 12,28b-34)

En aquel tiempo, un escriba se acercó a Jesús y le preguntó: «¿Qué mandamiento es el primero de todos?». Respondió Jesús: «El primero es: «*Escucha, Israel, el Señor, nuestro Dios, es el único Señor: amarás al Señor, tu Dios, con todo tu corazón, con toda tu alma, con toda tu mente, con todo tu ser*». El segundo es este: «*Amarás a tu prójimo como a ti mismo*». No hay mandamiento mayor que estos». El escriba replicó: «Muy bien, Maestro, sin duda tienes razón cuando dices que el Señor es uno solo y no hay otro fuera de él; y que amarlo con todo el corazón, con todo el entendimiento y con todo el ser, y amar al prójimo como a uno mismo vale más que todos los holocaustos y sacrificios». Jesús, viendo que había respondido sensatamente, le dijo: «No estás lejos del reino de Dios». Y nadie se atrevió a hacerle más preguntas.